

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI



MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

EĞLENCE HİZMETLERİ

ÇOCUKLARI TANIMA

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilir.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. SAĞLIK	3
1.1. Sağlığın Tanımı	3
1.2. Sağlığın Önemi	3
1.3. Çocuk Sağlığının Önemi	4
1.4. Sağlığı Bozan Etmenler	5
1.5. Sağlığın Korunması İçin Alınması Gereken Önlemler	7
1.5.1. Bireysel Özelliklere Göre Alınması Gereken Önlemler	7
1.5.2. Ortamda Alınması Gereken Önlemler	8
UYGULAMA FAALİYETİ	9
ÖLÇME DEĞERLENDİRME	10
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	11
2. ÇOCUKLARI TANIMA TEKNİKLERİ	11
2.1. Çocukları Tanımının Önemi	11
2.2. Çocukları Tanımada Kullanılan Yöntem ve Teknikler	12
2.2.1. Gözlem	12
2.2.2. Görüşme	15
2.2.3. Bilgi Formları	18
2.3. Bilgilerin Kaydedilmesi ve Saklanması	23
2.4. Bilgilerin Değerlendirilmesi	24
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	27
MODÜL DEĞERLENDİRME	28
CEVAP ANAHTARLARI	31
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	33
KAYNAKÇA	34

AÇIKLAMALAR

KOD	761CBG011
ALAN	Eğence Hizmetleri
DAL/MESLEK	Çocukla İletişim
MODÜLÜN ADI	Çocukları Tanıma
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül çocukları tanımaya yönelik öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Çocuklarla doğru iletişim kurmak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç:</p> <p>Uygun ortam sağlandığında, eğlence hizmetleri departmanında çocukların kişisel özelliklerini tespit ederek aktiviteleri çocukların kişisel özelliklerine uygun olarak uygulayabileceksiniz.</p> <p>Amaçlar:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Çocuk kulübüne katılan çocukların tanıma tekniklerine uygun olarak kişisel özelliklerini tespit edebileceksiniz.➤ Çocuk kulübünde aktiviteleri çocukların kişisel özelliklerine uygun olarak uygulayabileceksiniz.➤ Çocuk kulübünde aktiviteler sırasında çocukların sağlıklarını, sağlık kurallarına uygun olarak koruyabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam; sınıf, sektör, atölye vb. Donanım; bilgisayar donanımları, VCD, DVD, televizyon, projeksiyon vb., mini klüp giriş formu, ilkyardım malzemeleri, form ve evraklar, ofis malzemeleri
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her öğrenme faaliyeti sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Bunun için cevap anahtarları hazırlanmıştır. Ölçme değerlendirme faaliyetleri esnasında önerilere uymanız, modülü daha iyi öğrenmeniz için önemlidir.

GİRİŞ

Sevgili öğrenci,

Tatil amacıyla otellere gelen misafirlerin çoğunluğu aileleri ile birlikte gelenlerdir. Ailece çocukları ile birlikte otellere tatillerini geçirmek için gelen insanların sayısı her geçen gün artmaktadır. Özellikle yarıyıl ve yaz tatillerinde aileler hem çocukların hem de kendilerinin tatil ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla otellere birlikte gelmektedirler.

Tatile ailesiyle birlikte gelen çocukların sıkılmadan tatillerini daha keyifli dolu dolu yaşayabilmesini sağlayacak, kısa süre de olsa anne ve babasının yerini alabilecek ve aynı zamanda ailelerin güven içinde bırakabileceği; güvenilir, sağlam karakterli, dürüst, sabırlı, özverili, sakin, objektif, çocukları seven, çocuk sağlığından ve çocuk psikolojisinden anlayan eğitimli kişilere, çocuk animatörlerine, ihtiyaç vardır.

Çocuklarla iletişim kurmakta zorlanmıyorsanız; sabırlı, sakin ve en önemlisi çocukları çok seviyorsanız çocuk animatörlüğünü okuldan sonraki yaşamda kendinize meslek olarak seçebilirsiniz. Çocukların dünyasına hoş geldiniz, bu modülün yaşamınıza katkı sağlaması dileğiyle başarılar dileriz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Çocuk kulübünde aktiviteler sırasında çocukların sağlıklarını, sağlık kurallarına uygun olarak koruyabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çocuk sağlığı ile ilgili kitap, dergi ve internet taraması yapınız.

Çevrenizdeki sağlık kuruluşlarında görevli olan personelle görüşüp çocuk sağlığı hakkında bilgi alınız, topladığınız bilgileri rapor haline getirip sınıf ortamında sunu yapınız.

1. SAĞLIK

1.1. Sağlığın Tanımı

İnsanlar genellikle hastalık veya şikâyetleri olmadığı zaman kendilerini sağlıklı kabul etmektedirler. Hâlbuki hastalık ve sağlık, toplum anlayışına göre değişen kavramlardır. WHO (World Health Organization) olarak bilenen Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlık kavramını aşağıdaki gibi tanımlamıştır.

Sağlık: Sadece bir hastalık veya sakatlığın olmayışı değil; beden, ruhen ve sosyal yönlerden de tam bir iyilik halidir.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere kişinin bedensel olarak hasta veya sakat olmaması sağlık için yeterli değildir.

Kişinin ruhen sağlıklı olması ve sosyal yönden tam bir uyum içinde olması gerekir. Sağlık tanımında bahsedilen hastalık ve sakatlık kavramlarını şöyle açıklayabiliriz.

Hastalık: İç ya da dış etkenler sebebiyle vücudun fizyolojik veya ruhsal yapısının ve fonksiyonlarının bozulması durumudur.

Sakatlık: Kişinin duyu veya hareket organlarından en az birinin kaybı ya da görev yapmamasıdır.

1.2. Sağlığın Önemi

Sağlık insanın en büyük sermayesidir. Sahip olması gereken en büyük zenginliktir. Sağlığını kaybeden bir kişi yaşadığı hayattan zevk alamaz. Her şeyin başı sağlık. İnsanoğlunun en büyük düşlerinden biri sağlıklı ve uzun bir yaşamın sırrını bulmaktır. Sağlıklı olmadıkça uzun bir yaşamın olmadığı kabul edilen bir gerçektir. Ne kadar yaşadığımızdan çok ne kadar sağlıklı yaşayabildiğimiz önemlidir.

➤ Sağlık ve hastalık anlayışı, toplumdan topluma değişmektedir.

Bunlar kişinin;

- Eğitim düzeyine
- Ekonomik durumuna
- Gelenek ve göreneklerine
- Kendinden beklenen işi yapabilmesine göre değişir

Bir toplumun eğitim seviyesi ve ekonomik gücü yükseldikçe kişilerin sağlık ve hastalık anlayışları da bilimsel tanımlara yaklaşır. Genellikle insanların sağlıklarına önem verdikleri sanılır. Bu doğru bir değerlendirme değildir. İnsanlar hasta oldukları, ölümden korktukları zaman sağlıklarına önem verirler.

Sağlık kavramı hakkında kişilerin ve toplumları bilgi, tutum ve davranışları ne olursa olsun sağlık bir bütündür. Tüm insanlar için sağlıklı olmak temel amaç olmalıdır. Sağlığa verilen önem, hasta olmadan önce başlamalı ve bir yaşam boyu sürmelidir.

1.3. Çocuk Sağlığının Önemi

Çocuk bir toplumun hatta dünyanın geleceği ve temel taşıdır. Geleceğin sağlam temeller üzerine kurulması ana ve çocuk sağlığına verilen önemle sağlanır. Sağlıklı bir çocuğa sahip olmak için önce ana sağlığının korunması ve devamlılığının sağlanması gerekir.

- Sağlıklı çocuk sahibi olmak için
 - Gebelikten önce, gebelik sırasında
 - Doğumdan sonra uyulması gerekli kurallar vardır.
- Gebelikten önce, gebelik sırasında:
 - Akriba evliliği
 - Kalıtsal hastalıklar
 - Rh uyumsuzluğu
 - Taşıyıcı anneler
 - Annenin zararlı alışkanlıkları gözden geçirilmeli ve en uygun durumda gebeliğe evet denilmelidir.
- Doğum sonrasında:
 - Annenin sağlıklı beslenmesi (süt yapımı için)
 - Çocuğun yeterli ve dengeli beslenmesi
 - Enfeksiyonlardan koruma (bağışıklıma)
 - Beden ve ruh sağlığının gelişimine katkıda bulunma.

Bu kurallar hem çocuğa verilen önemi ve onun sağlıklı gelişimini sağlayacak hem de geleceğin sağlıklı gençlere emanet edilmesine yardımcı olacaktır. Çocuklara ne kadar değer verilirse o nesillerin oluşturacağı toplumlar da o derece gelişecek, sağlıklı ve mutlu olacaktır.

1.4. Sağlığı Bozan Etmenler

Sağlığı bozan etmenler iki ana gruba ayrılabilir. Bunlar; Bedensel etmenler ve Çevresel etmenler

- **Bedensel etmenler:** İnsanın, sağlığını koruyup devam ettirebilmesi öncelikle anne-babalarından alınan genlere, sonra hormonal ve metabolik dengeleme bağlıdır. Bedensel etmenler aşağıdaki gibi üç gruba ayrılır.

Genetik etmenler: Genetik etmenler, kalıtım yoluyla anne babadan çocuklara geçen kromozom bozukluklarının neden olduğu hastalıklara yol açarlar. Renk körlüğü (kırmızı ve yeşil rengin ayırt edilmemesi), hemofili (kanın pıhtılaşma bozukluğu), polidaktili (çok parmaklılık) gibi hastalıklar genetik etmenlere bağlı kalıtsal hastalıklardır.

Hormonal etmenler: İç salgı bezlerinin hormon dediğimiz salgılarının azlığı, çokluğu veya yapı bozukluğu çeşitli hastalıklara yol açabilir. Örneğin büyüme hormonunun azlığına bağlı cücelik, fazlalığına bağlı devlik, tiroid bezi hormonlarının bozukluğuna bağlı guatr hastalığı meydana gelir.

- **Metabolik etmenler:** İnsan vücudu için gerekli olan bazı maddelerin kimyasal reaksiyonları sonucu oluşturulması ve ortaya çıkan artık maddelerin uzaklaştırılmasına metabolizma adı verilir. Metabolizmadaki bozukluklar sonucu bazı hastalıklar ortaya çıkar. Örneğin, protein metabolizması bozukluğuna bağlı gut hastalığı meydana gelir.
- **Çevresel etmenler:** İnsan çevresinden etkilenebilir. Bu etkiler olumlu veya olumsuz yönlerde olabilir. Başlıca çevresel etmenler şunlardır.
 - Biyolojik etmenler
 - Kimyasal etmenler
 - Sosyal, kültürel ve ekonomik etmenler
 - Psikolojik etmenler
 - Fiziksel etmenler

Temel madde eksiklikleri (vitamin ve amino asitler)

Biyolojik etmenler: Mikroorganizmalar, vektörler, bitkiler, hayvanlar ve besinler bu grupta yer alan çevresel etmenlerdir.

Kimyasal etmenler: Zehirler, kanser yaptığı saptanan maddeler bu gruptadır.

Sosyal, kültürel ve ekonomik etmenler: Bir toplumun ekonomik durumu, eğitim düzeyi, beslenme alışkanlıkları, sağlık konusundaki örf, adet ve davranışları, inanışları, kişilerin birbiri ile etkileşimi sağlığa etki eden çevresel etmenlerdendir.

Psikolojik etmenler: Çağdaş yaşamın getirdiği ruhsal gerginlikler bu gruptadır.

- **Fiziksel etmenler:** İnsanın çevresinde bulunan ve sağlığına zararlı etkiler yapabilen bütün fiziksel şartlara fiziksel etmen adı verilir. Bu etmenler sağlığımızı doğrudan etkileyebildikleri gibi hastalıkların yayılmamasına da yol açabilirler. Özellikle bulaşıcı hastalıklardan korunmada (kolera, tifo, çocuk felci vb.) çevre şartlarının büyük önemi vardır. İnsan sağlığını yakından ilgilendiren
- Fiziksel etmenler şöyle sıralanabilir:
- Su
 - Katı ve sıvı atıklar
 - Barınak
 - İklim şartları
 - Hava
 - Radyasyon
 - Gürültü
 - Giyim eşyaları
 - İş yerleri ve çalışma ortamları
 - Genel yerler
 - Mezarlıklar vb.
- **Temel madde eksiklikleri:** Vitaminler, aminoasitler, yağ asitleri, madensel maddeler, proteinler, karbonhidratlar gibi vücut tarafından yapılamayan, dışardan alınması gereken maddelerin eksiklikleridir.

1.5. Sağlığın Korunması İçin Alınması Gereken nlemler

1.5.1. Bireysel zelliklere Göre Alınması Gereken nlemler

Toplu yaşanan yerlerde sağlığın korunmasına zen gösterilmelidir.

Özellikle ocukların aktivite yaptığı yerlerde bireysel özellikler göz önüne alınarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Özellikle kulak sorunu olan kişiler suya dalarken mutlaka kulaklarını korumalıdır.
- Su içinde yapılacak aktivitelerde bu tür problemi olan çocuklara dikkat edilmelidir.
- Yapılacak faaliyet bütün çocukların yapabileceği türden olmalıdır. Örneğin, bedensel zr olan bir çocuğa futbol oyunu içinde daha pasif bir görev verilmelidir. Oyun içinde kaleci olması istenilebilir.
- Kişinin vücut özelliklerine göre el tırnakları yuvarlak ayak tırnakları düz kesilmeli; kirli olan tırnak araları temizlenmelidir.
- Terleme problemi olan birey, koltuk altlarını sabunlu su ile silmeli veya günlük duş almalıdır.
- Yorulan gözler dinlendirilmek için ara sıra uzağa bakılmalı ya da gözler kapatılmalıdır.
- Kulaklara yabancı cisimler sokulmamalı, kulağa darbe vurulmamalıdır.
- Burun karıştırılmamalı, içindeki kıllar kopartılmamalıdır. Burun ve kulaklardaki kıllar kopartılırsa deri altına yayılan mikrobik ajanlar enfeksiyona neden olabilirler.
- Salar uygun aralıklarla kestirilmeli, amacına uygun fırçalarla taranmalıdır.
- Sa ve banyo havlusu bireye ait olmalı ve başkaları tarafından kullanılmamalıdır.
- Ayaklarda nasır ve aşırı terleme varsa pamuklu çorap giyilmeli ve günlük değişmeli. Ayakkabının aşırı terlemeyi arttıracak sentetik maddelerden yapılmamış olmasına zen gösterilmelidir.
- Tuvalete girerken ve tuvaletten çıkınca mutlaka bol su ile eller en az iki kez yıkanmalıdır.
- Ortak kullanılan tuvaletlerde koku ve sifon kollarına, musluk başlarına dokunulmamalıdır. Bireysel zellikler göz önüne alınarak iki günde bir banyo yapılmalı, banyo 35 – 40 derecelik bir su ile sabun ve lif kullanılarak yapılmalıdır.
- Kişilerin diş yapılarına göre günde üç kez fıralanmalı gerekirse ip ile temizlenmeli, temizlik sırasında diş etleri zedelenmemelidir.
- Kişinin bedensel özellikleri veya varsa hastalıkları göz önünde tutularak uygun spor ve beden hareketleri seçilmelidir.

- Bireyin içinde bulunduğu yer ve mevsim özelliklerine göre kıyafetler seçilmelidir. Yazın açık renkler ve ince kıyafetler, kışın koyu ve kalın kıyafetler seçilmelidir.

1.5.2. Ortamda Alınması Gereken Önlemler

Yaşanılan yer çocuk sağlığı açısından çok önemlidir. Özellikle toplu yaşanılan mekânların temizliğinde daha dikkatli olunmalıdır.

Çocukların aktivite yaptıkları ortamlarda alınması gereken önlemler şunlardır:

- Aktivitenin yapılacağı ortamlarda çocuklara zarar verebilecek her türlü delici, kesici, ayaklarının takılabileceği vb. araç gereçler ortadan kaldırılmalıdır.
- Animasyon yapılacak ortamlar çocukların kullanacağı her türlü araç gereç zarar verecek maddelerden yapılmış olmamalıdır. Kılıcın demirden değil de plastikten olması gibi.
- Faaliyetlerde kullanılan bütün malzemeler her faaliyetin sonunda temizlenerek yerine konmalı ve tam bir hijyen sağlanmalıdır. Her faaliyetten önce de yine temizlenip çocuklara verilmelidir.
- Çöpler günlük boşaltılmalı çöp torbaları değiştirilmelidir. Çöpler kişinin sağlığına zararlı olan mekânlardan uzak yerlere atılmalıdır.
- Odalar günlük temizlenmelidir, tozlu mekânların tozu alınmalı ve hijyeni sağlanmalıdır. Odalar düzenli olarak havalandırılmalıdır.
- Çarşaf lar günlük değiştirilmelidir.
- Banyo ve tuvalet temizliği günlük ve dezenfekte maddelerle yapılmalıdır.
- Bulaşıcı hastalığı olan birey veya mekanın hijyeni sağlanmalıdır.
- Yerlere tükürülmemelidir.
- Yiyecekler beslenme kurallarına uygun hazırlanmalı ve hazırlanan yiyecekleri hijyen kurallarına dikkat edilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Animasyon yapılacak ortamın çocuk sağlığı ve güvenliği için uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ Kaza ve tehlikelere karşı uyanık olunuz.
➤ Animasyonda kullanılacak malzemelerin çocuk sağlığına uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ Dikkatli ve titiz olunuz.
➤ Mini kulüp giriş ve bilgi formu düzenleyiniz.	➤ Temiz çalışınız. ➤ Düzenli olunuz.
➤ Forma uygun çocukların sağlıklarına dikkat ediniz.	➤ Genel sağlık kurallarına uyunuz.
➤ Aktivite süresi boyunca tedbirli olunuz.	➤ Enerjik olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorularda yer alan doğru seçenekleri işaretleyiniz. Cevaplarınızı faaliyet sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

Ölçme Soruları

- Aşağıdakilerden hangisi sağlığın tam tanımıdır?
 - Kişinin bedensel olarak hasta veya sakat olmaması
 - İnsanın sakatlığının olmayışı
 - İnsanın hastalığının bulunmaması
 - Bedenen, ruhen ve sosyal yönlerden tam bir iyilik halidir
- Aşağıdakilerden hangisi doğumdan sonra uyulması gereken kurallardan değildir?
 - Beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi
 - Katısal hastalıklar
 - Çocuğun yeterli ve sağlıklı beslenmesi
 - Enfeksiyonlardan korunması
- Aşağıdakilerden hangisi sağlığı bozan bedensel etmenlerdendir?
 - Biyolojik ve kimyasal etmenler
 - Fiziksel etmenler
 - Genetik, hormonal ve metabolik etmenler
 - Sosyal, kültürel ve ekonomik etmenler
- Aşağıdakilerden hangisi fiziksel etmenlerden biri değildir?
 - Katı ve sıvı atıklar
 - Gürültü
 - Hormonal etmenler
 - İş yerleri
- Aşağıdakilerden hangisi çevresel etmenlerdendir?
 - Psikolojik etmenler
 - Genetik etmenler
 - Hormonal etmenler
 - Metabolik etmenler
- Aşağıdakilerden hangisi bireysel önlemlerdendir?
 - Çöpler günlük boşaltılmalıdır
 - Banyo ve tuvalet temizliği günlük ve dezenfekte maddelerle yapılmalıdır
 - Kulak sorunu olan kişiler suya girerken mutlaka kulaklarını korumalıdır
 - Yerlere tükürülmemelidir

Değerlendirme

Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetinizi tekrarlayınız. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Tanıma tekniklerine uygun olarak çocuk kulübüne katılır. Çocukların kişisel özelliklerini tespit edebileceksiniz ve aktiviteleri çocukların kişisel özelliklerine uygun olarak uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çocukları tanıma ile ilgili psikoloji, sosyoloji, ruh sağlığı vb. içerikli kitap, dergi ve internet taraması yapınız.

Konuyla ilgili olarak iletişim araştırma, gözlem, uygulama yapabileceği turizm ve eğlence sektörüne ait işletmeler çocuk gelişimi öğretmenleri, çevredeki ana okulu, kreşler ve bunun gibi yerler ile görüşüp bilgi alınız. Toplanan dokümanları bir rapor haline getirerek sınıf ortamında sunu yapınız.

2. ÇOCUKLARI TANIMA TEKNİKLERİ

2.1. Çocukları Tanımının Önemi

Çocukları tanımada kullanılan teknikler çocukların bulunduğu ortamdaki bireyler tarafından iyi bilinmelidir. Çocukların çeşitli kişilik yapılarına sahip olduklarını ve kendilerine özgü niteliklerini bilmek önemlidir.

Çocuğun bazı problemlerini anlayabilmek ve çözümünde yardımcı olabilmek için öncelikle çocuğu tanımak gerekir. Bazı durumlar karşısında çocuğun gösterdiği tepkilerin önemli nedenleri olabilir. Ya da dışardan başkalarına garip gelen bir davranışı gösteren çocuğun, açıklayamadığı bir takım iç çatışmaları olabilir.

Önemli olan çocuğun kişilik özelliklerini tanımaktır. Çocukların kişilik özellikleri, olaylara karşı gösterdikleri tutum ve davranışlar bilindiği takdirde, çocukların eğitim hizmetinden daha iyi yararlanmaları sağlanabilir.

Çocukların problemleri ve gelişimlerdeki aksaklıklar tespit edildiğinde daha bilinçli bir eğitim verilebilir. Tanıma olmadan eğitimin planlanması, eğitim ortamının hazırlanması ve eğitimin gerçekleştirilmesi amaca uygun bir şekilde yapılamaz. Okul öncesi eğitimde çocuğu tanıma, hem önemli hem de güçtür. Çünkü okul öncesi dönemdeki çocuklar kendilerini tam olarak tanıyamazlar ve kendilerini ifade etmede yetersiz kalırlar. Bu nedenle çocuğa, gelişim özelliklerine uygun eğitim vermek, problemlerini ve nedenlerini öğrenmek için tanımının etkili ve bilinçli bir şekilde yapılması gerekmektedir.

Çocukları tanımada, onları hangi yönlerden tanımak gerektiği ayrıca önem taşımaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir.

- Sağlık durumları
- Gelişim durumları,
 - Beden ve hareket
 - Sosyal ve duygusal
 - Zekâ ve dil
- Yetenekleri
- İlgi ve ihtiyaçları

2.2. Çocukları Tanımada Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Kişiliği tanıma ve değerlendirmede kullanılan teknikler çocukları tanımak için de kullanılır. Kişileri tanımada kullanılan tekniklerin belli başlıları; gözlem, görüşme ve bilgi formudur.

Değişik teknikler yardımıyla değerlendirilerek çocukların gelişim düzeyleri belirlenebilir. Eğitim programlarının hazırlanmasında da çocukların gelişim düzeyinin bilinmesi önemli bir yer tutar.

2.2.1. Gözlem

Gözlem; kendiliğinden ortaya çıkan bir durumun, bir olayın, o duruma ve olaya müdahale etmeksizin gözlemci tarafından izlenmesi ve incelenmesidir.

Gözlem; çocukların doğal bir ortamda belli bir amaca yönelik olarak, sistemli ve planlı bir şekilde izlenmesi, sonuçların objektif olarak kaydedilmesi yolu ile bilgi toplama işidir.

Gözlem; araç gereç gerektirmediği, tüm koşullarda rahatlıkla yapılabildiği için kullanılması kolay bir tekniktir. Bundan dolayı, çocukları tanımada kullanılan temel tekniklerden biridir. Gözlem yapmak, olaylara ve objelere rastgele bakmak değildir. Belli bir amacı bulunan sistemli bir etkinliktir.

Gözlem, çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili belli bir bilgi ve beceriye sahip kişiler tarafından kullanıldığında çocukları tanımak için gerekli doğru bilgiler sağlanabilir.

Küçük çocukların kelime dağarcığı dar olduğu için kendilerini ifadeleri genellikle vücut hareketleri şeklinde görülür. Bizim amacımız gözlem yoluyla elde ettiğimiz sonuçlarla hem çocuğu anlamak hem de gereksinmelerini karşılamaktır. Ancak bu tekniğin de yararlı ve sakıncalı yönleri vardır.

- Gözlemin Yararlı Yönleri
 - Kullanılması kolay bir tekniktir.
 - Alet ve malzeme kullanmak gerekmez.
 - Çocuğu, doğal haliyle izleme olanağı vardır.
 - Tek ya da topluluk içinde uygulanabilir.
 - Sürekli bilgi toplama olanağı vardır.
 - Her yaştaki bireye uygulanabilir.
 - Ayrıca zaman ayırma zorunluluğu yoktur.
 - Çocuğu bir bütün olarak ele alır.
- Gözlemin Sakıncalı Yönleri
 - Sadece görülebilen davranışları hakkında bilgi verir.
 - Ancak gözlem anı için bilgi verir.
 - Gözlem anının yorumlanması zordur.
 - Objektif olma zorunluluğu vardır.
 - Gözlemi uygulayanın bilgisi ve önyargıları, sonucu etkiler.
- Gözlem Uygulanmada Dikkat Edilecek Noktalar
 - Gözleme başlamadan önce neyin gözleneceğı saptanmalıdır.
 - Belli bir zaman dilimi içinde yalnız bir çocuk gözlenmelidir.
 - Belli bir zaman dilimi içinde çocuğun mümkün olduğu kadar çok yönü gözlenmelidir.
 - Farklı zamanlarda ve farklı durumlarda gözlenmelidir.
 - Gözlem anında çocuğun görebileceğı şekilde not alınmamalıdır.
 - Gözlem verileri yalnız gözlenen davranışları zaman ve yer bildirilerek olabildiğince ayrıntılı yapılmalıdır.
 - Gözleme başlama ve bitirme zamanı yazılmalıdır.
 - Kayıt tutmak çok dikkat isteyen bir iştir. Bu nedenle arada 5 dakika dinlenmek yerinde olur.
 - Gözlem yapan kişinin göz ve kulak sağlığı yerinde olmalıdır.

Gözlem Yapmanın Aşamaları

Gözlemde planlama, gözlem ve kaydetme, yorumlama olmak üzere üç aşama bulunur. Bu aşamalar şu şekilde açıklanabilir.

➤ Planlama

Planlama aşamasında gözlem için gerekli hazırlıklar yapılır:

- Gözlemin kim tarafından yapıldığı, süresi ve ne zaman yapılacağı belirlenir.

- Gözlemin ne için yapılacağı yani amaçları belirlenir.
- İncelenecek davranışlar belirlenir.
- Dikkat edilecek noktalar ve gözlemler elde edilecek bilgilerin nasıl kaydedileceği planlanır.
- Bütün bunları gerçekleştirecek bir form geliştirilir.

➤ Gözlem ve Kaydetme

Planlamadan sonra uygulama aşamasına geçilir. Gözlemin ön yargılardan uzak, yansız bir tutumla objektif bir şekilde yapılması gerekmektedir. Daha sonra toplanan bilgiler anında kaydedilmelidir. Gözlem sırasında not almak mümkün değilse gözlem biter bitmez bilgiler hemen yazılmalıdır. Gözlem sonuçlarının objektif ve güvenilir olması için bir kayıt sistemi geliştirilmelidir. Bunun için gözlem formu, gözlem kayıt çizelgesi gibi kayıtlar kullanılabilir veya bilgiler bir deftere kaydedilebilir. Gözlemciyi amaca götüreceği davranışlar ayrıntılı bir şekilde gözlemci tarafından kaydedilmelidir.

GÖZLEM KAYIT FORMU (ÖRNEK)

Çocuğun adı :.....
Tarih:.....

Durum : Yeni üç tekerlekli bisikletin gruba getirilmesi Gözlem
süresi:.....

Kayıt tutan :

Her beş dakikayı belirterek çocuğun etkinliği kaydedilir.

10.30 – Yeni bisiklete önce Ümit bindi. Öteki çocuklar bisikleti almak istediler ve Ümit’i üzerinden ittiler. O bisikleti vermemek için kavga ediyor, ayağıyla vuruyor ve öğretmen “Şimdi Ümit’in sırası, sizin sıranız sonra gelecek” diyor çocuklara. Ümit, yavaş daireler çize çize bisiklete biniyor. Bisikleti başka çocuğa verme sırası gelince ağlıyor.

10.35 – Köşeye saklanıyor. Öğretmen yanına gelmesini ve sokağa bakmasını istiyor. Sokağa bakıyor. Dondurmacının geldiğini görüyor. “Dondurma, dondurma, çikolatalı dondurma” diyor. Sokak satıcısını taklit ediyor. “Ben satıcıyım” diyor.

10.40 – Öğretmen bakmadığı zaman bisikleti almak için çocukları itiyor. Sonra otobüse koşuyor ve şoför oturuyor. “mmmmmmmm” diye ses çıkarıyor. Sonra yerini kardeşine bırakıyor. Bloklara koşuyor, hepsini yere yıkıyor. “Ben ne yapacağımı biliyorum” diyor ve blokların çoğunu kullanarak uçak yapıyor. Üzerine oturuyor. “Mmmmmmm” diye şarkı söylüyor ve beş dakika oynuyor.

Sizde yukarıdaki örnekte olduğu gibi gözlem formları doldurabilirsiniz.

2.2.2. Görüşme

Kişilik özellikleri hakkında bilgi edinmek için, konuşma yöntemi kullanılabilir. Kişiyile konuşarak bazı kişilik özellikleri hakkında bilgi edinilebilir. Konuşmanın şekli resmiyetten uzak samimin bir hava içinde sohbet tarzı konuşmalar olabildiği gibi, daha önceden hazırlanmış bir kalıba oturtulmuş soruların sorulmasıyla da görüşme yapılabilir. Dostluk havası içinde geçen görüşmelere, serbest görüşme denir. Bu tür konuşmalarda doğal ilişkiler kurulup ve daha içten cevaplar alınabilirse bile konuşmayı yöneten kişinin, rahat ve kolay iletişim kurabilmesi konuşmayı iyi hatırlaması ve hatalı yorumlarda bulunmaması için çok iyi yetişmiş olması gerekir.

Tanıma tekniklerinin birçoğu bireyin ancak dışa vuran davranışlarını tanıma biçimindedir. Ancak bu bireyi tanımamız için yeterli değildir. Bizim için dışa vuran davranışların altında yatan gerçekleri öğrenmek önemlidir. Bunun için görüşme yöntemini uygularız.

Görüşme bireyle karşı karşıya gelerek yapılan en etkili bilgi toplama yollarından biridir. Yalnız çocukla ilgili değil onun tüm çevresini kapsayan bilgi toplama yoludur. Bu tekniği kullananların bilmesi gereken yönleri vardır. Bunlar;

➤ Yararlı Yönler

- Doğal bir bilgi toplama yoludur.
- Araç-gereç kullanma gerektirmez.
- Sorunun altında yatan nedenleri çıkarmaya yarayan bir yoldur.
- Her çeşit sorunda kullanılabilir.
- Bireyi bir bütün olarak tanıma olanağı verir.
- Bireye kendi sorununu gösterme ve çözüme olanağı verir.

➤ Sakıncalı Yönleri

- Objektif değildir.
- Geçerliliğini kanıtlamak güçtür.
- Sonucu yorumlamak güçtür.
- Bireyin verdiği bilgiler doğru olmayabilir. Uygulayıcıyı yanıltabilir.
- Oldukça uzun zaman alır.

Görüşmede uygulayıcının dikkatle izlemesi gereken yollar şunlardır:

➤ Hazırlık

- Görüşmenin amacı saptanmalı
- Görüşülecek kişi ve sorunu hakkında bilgi toplanmalı
- Görüşme sırasında sorulacak soruları saptanmalı
- Rahat ve sessiz bir ortam hazırlanmalı
- Görüşme zamanı karşılıklı konuşularak saptanmalı

- Görüşme Anı
 - Doğal, güler yüzlü, samimi olmak
 - Rahat ve güven içinde olmasını sağlamak
 - Heyecanın yatışmasına yardımcı olmak
 - Çok konuşmamak, sözünü kesmemek ve dikkatlice dinlemek
 - Nasihat ya da tenkit etmemek
 - İstemediği açıklamaları yapmaya zorlamamak
 - Her söylenene inanmamak
 - Görüşmenin sonuna doğru önceden saptanan soruların sorulup sorulmadığını kontrol etmek
 - Görüşmenin yararlı olduğu mesajını kısa ve net konuşmayla belirtmek
- Görüşmeden Sonra
 - Görüşmede elde edilen bilgiler sır olmalı, ilgili olmayan kişilerle konuşulmamalı
 - Görüşmeden toplanan bilgiler objektif olarak yazılmalı
 - Elde edilen bilgiler doğrultusunda yorum yapılmalı ve izlenecek yolla ilgili öneriler belirtilmeli

GÖRÜŞME FORMU (ÖRNEK)

(Ana-babalarla görüşme yapmak için örnek form)

1- Çocuğun adı soyadı:..... Doğum Tarihi:.....
Yaş:.....
Kendi çocuğunuz mu?:..... Evlat mı edinilmiştir?

Evlat edinilmişse çocuk biliyor mu?.....
Sizin bu konuda düşünceniz nedir?.....

2- Baba adı..... Doğum Yeri:..... Yaşı:.....

3- Anne adı..... Doğum Yeri:..... Yaşı:.....

4- Baba mesleği:..... Annenin mesleği:.....

5- Öğrenim durumu: Baba: Anne:

6- Ailedeki diğer çocukların;

<u>Adı</u>	<u>Doğum Tarihi</u>	<u>Yaşı</u>
.....
.....
.....

7- Evdeki diğer kişiler (Çalışan varsa belirtiniz.)

<u>Adı</u>	<u>Doğum Tarihi</u>	<u>Yaşı</u>
.....
.....
.....

8- Evde özel ilgisi veya yetenekleri olan kişi varsa belirtiniz.

Anne:..... Baba:.....
Kardeş:..... Diğer:

9- Boş zamanlarınızı neyle değerlendiriyorsunuz?

Anne:
Baba:

10- Çocuğun hangi oyunlara ilgisi vardır ve evde nelere yöneltiliyor?

.....

11- Ailenin birlikte yapmaktan zevk aldığı etkinlikler nelerdir?

.....

12- Çocuk hangi etkinlikleri yapmaktan zevk alır?

.....

13- Cinsiyetle ilgili rolünü nasıl ifade ediyor?.....

14- Anlaşmazlıklarını nasıl çözer?.....

15- Size anne-baba olarak çocuğunuzun gelişimine buranın nasıl yardım edeceğini düşünüyorsunuz?

.....

16- Ailede disiplin nasıl sağlanır?.....

17- Hangi çocuk hastalıklarını geçirdi?.....

18- Kaza geçirdi mi? Geçirdiyse kısaca anlatınız?.....

.....

19- Çocuğunuzun okulun dışında arkadaşları var mı?.....

20- Çocuğunuzun doğumdan bugüne gelişimini anlatınız.....

.....

2.2.3. Bilgi Formları

Bilgi formu çocuk hakkında bize ilk ve temel bilgileri veren formlardır. Çocuğu iyi tanıyan kişiler tarafından doldurulması çok önemlidir.

Bilgi formunda yer alması gereken bazı temel esaslar vardır.

- Bunlar genel olarak aile hakkında bilgiler, çocuk hakkında bilgilerdir.
 - Çocuk hakkında genel olarak çocuğun kişilik özellikleri.
 - Hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyler sağlıkla ilgili bilgiler.
 - Varsa kronik ve süre gelen hastalıklar yer almalıdır.

Bilgi formu öğretmenler tarafından incelenmeli ve bilgiler özel durumlar, (bulaşıcı hastalıklar vb.) hariç gizlenmelidir.

Bilgi formunun doldurulma aşamasında samimi ve tarafsız olunması çok önemlidir. Ekte verilen bilgi formundan yola çıkılarak;

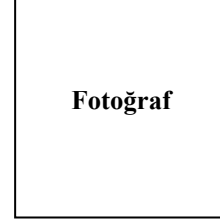
- Bulunduğu yer,
- Mevsim,
- Değer yargıları,
- Hava koşulları (çevresel koşullar) vb. göz önüne alınarak bilgi formları hazırlanmalıdır.

Bilgi formu her çocuk için ayrı ayrı düzenlenir ve dosyalara eklenir. Eksik olan bilgiler ilerleyen zaman ve ilişkinin artması ile aileye tamamlatılmalıdır. Bilgi formlarındaki bilgiler ile öğretmen çocuklara uygun aktivite ve etkinlikler hazırlayarak çocukların ortama uyumunu hızlandırabilir. Bireysel farklılıkları olan çocukları bilgi formu sayesinde önceden fark ederek kişilik zedelenmelerini engelleyebilir. Çocuk hakkındaki bilgileri en kısa yoldan öğrenildiği bir tekniktir. Öğretmene uygulamada öncelik ve kolaylık sağlar.

BİLGİ FORMU (ÖRNEK)

COCUĞUN :

Adı Soyadı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Cinsiyeti :
Çocuğun Kaldığı Oda Nu :
Kan Grubu :
Sağlık Kontrollerini Yapan Hastane
Veya Doktorun Adı :
Uyruğu :
Oturduğu Adres :



ANNE :

Adı Soyadı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Eğitim Düzeyi :
Mesleği :
Kaldığı Odanın Nosu Telefonu
Varsa Cep Telefonu :
Sağ - Ölü :
Öz - Üvey :

BABA :

Adı Soyadı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Eğitim Düzeyi :
Mesleği :
Kaldığı Odanın Nosu Telefonu
Varsa Cep Telefonu :
Sağ - Ölü :
Öz - Üvey :

ANNE - BABA AYRI İSE ÇOCUK KİMİNLE YAŞIYOR?

Anne

Baba

Anneanne

Babaanne

Diğer

KARDEŞLER

Adı

Doğum Tarihi

Öz-Üvey

Eğitim Durumu

1-

2-

3-

4-

AİLEDE BİRLİKTE YAŞAYAN DİĞER KİŞİLER

Adı

Yakınlık Derecesi

Yaşı

Eğitim Durumu

1-

2-

3-

ÇOCUKLA İLGİLİ DİĞER BİLGİLER

1. Çocuk kulübüne gelmeden önce çocukla ilgilenen kişi ya da okul öncesi eğitim kurumları: (Doğumdan itibaren)
2. Çocuğun özel durumu (Beden sakatlığı, konuşma bozukluğu, davranış bozukluğu vb.):
3. Çocuğun daha önce geçirdiği önemli hastalıklar:(Daha önce hastanede yatmış mı?)
4. Sürekli kullanmak zorunda olduğu ilaç veya uyguladığı diyet var mı?
5. Alerjik durumu var mı? Varsa belirtiniz:
Besin :
İlaç :
Diğer :
6. Çocuğun bazı alışkanlıkları:

KURULUK ALIŞKANLIĞI

<u>Küçük Tuvalet</u>		<u>Sık sık</u>		<u>Arı sıra</u>		<u>Hiç</u>
Uyurken :	()		()		()	
Uyanırken :		()		()		()
<u>Büyük Tuvalet</u>						
Uyurken :	()		()		()	
Uyanırken :		()		()		()

YEMEK YEME ALIŞKANLIĞI

Kendi kendine yiyebiliyor :

Arasıra yardıma ihtiyacı oluyor :

Yardımsız yiyemiyor :

EMZİK ALIŞKANLIĞI

Tamamen bıraktı :

Uyurken emer :

Devamlı emer :

7. Yapmaktan hoşlandığı etkinlik veya aktiviteler:
8. Yapmaktan hoşlanmadığı etkinlik veya aktiviteler:
9. Özellikle ilgilendiği spor aktiviteleri.
10. Diğerleri:

Başvuranın
Adı / Soyadı :

İmzası :

Başvuru Tarihi :

ACİL DURUMLAR İÇİN BAŞVURU FORMU

ÇOCUĞUN

**Adı
Soyadı**

ACİL DURUMLARDA BAŞVURULABİLECEK ADRES VE TELEFONLAN

ANNESİ

AÇIKLAMALAR

Adı Soyadı

Oda Numarası

Oda Telefonu

Varsa Cep Telefonu

BABASI

AÇIKLAMALAR

Adı Soyadı

Oda Numarası

Oda Telefonu

Varsa Cep Telefonu

ANNE BABA DIŞINDA ARANACAK ÜÇÜNCÜ ŞAHIS

Adı Soyadı

Yakınlık Derecesi (Kim Olduğu)

Oda Numarası

Oda Telefonu

Varsa Cep Telefonu

ÇOCUK KULÜBÜNE BIRAKIP ALACAK KİŞİNİN

Adı Soyadı

Oda Numarası

Oda Telefonu

Varsa Cep Telefonu

Yukarıda verilen örnek formlar eğlence hizmetleri departmanı tarafından kendilerine uygun şekilde ve otelde kalan misafirler tarafından kendi dillerinde düzenlenebilir.

2.3. Bilgilerin Kaydedilmesi ve Saklanması

Çocukları tanıma çalışmalarıyla toplanan bilgilerin sistemli olarak tutulacak özel dosyalarına yazılması gerekir. Çünkü toplanan bilgiler belleğimizde her zaman tam olarak kalmaz. Öğrendiklerimizin çoğunu unuturuz. Tanıma çalışmalarıyla topladığımız bilgilerse çok geniş ve çok çeşitlidir. Sonra bu bilgiler tek öğrenciyle ilgili de değildir.

Çocuklarımızın her biriyle ilgili bu geniş bilgi yığını ayrıntılarıyla belleğimizde tutup sonra bunlardan yararlanma olanağı yoktur.

Çocukların gelişmeleri sürekli, günceldir. Çeşitli yapısal ve işlevsel özellikleriyle bir bütün olarak gelişen, değişen öğrencimizle ilgili bilgilerimizi düzenli olarak dosyalarına işleyip çeşitli süreler içindeki gelişim akışını, bundaki normallik ve bozuklukları, aksamaları izlemek gerekir.

- Dosyaya bilgilerin kaydedilmesinde dikkat edilecek noktalar
 - Bilgilerin saptandığı tarih,
 - Bilgileri doğrulayacak kanıtlar,
 - Bilgilerin belirlendiği koşullar,
 - Bilgilerin düzeyi de yazılmalıdır.

Toplanan bilgiler dosyalara bu biçimde işlenirse ancak o zaman onlardan yararlanılabilir. Her çocuğun ayrı bir dosyası olmalı ve bilgiler titizlikle saklanmalıdır.

Sistemli olarak bilgilerin kayda geçtiği dosyaya “Kişisel Dosya” ya da “Toplu Dosya” adını veriyoruz.

- Kişisel dosyada şu bölümler bulunmalıdır:
 - Bireyin kimliği.
 - Bedensel gelişimi ve sağlık durumu.
 - Ailenin sosyal, ekonomik, sağlık ve eğitim durumu.
 - Zihinsel, duygusal, cinsel sosyal, psikomotor gelişimleri.
 - Karakter, kişilik, mizaç özellikleri.
 - Gözlem sonuçları.
 - Kabiliyet, yetenek, ilgilerine yönelik bilgiler.
 - Uygulanan test sonuçları.
 - Özel problemleri.

ÇOCUĞUN BAZI ALIŞKANLIKLARINI GÖSTEREN FORM ÖRNEĞİ

KURULUK ALIŞKANLIĞI

Küçük Tuvalet	Sık sık	Arı sıra	Hiç
Uyurken :	()	()	()
Uyanırken :	()	()	()
Büyük Tuvalet			
Uyurken :	()	()	()
Uyanırken :	()	()	()

YEMEK YEME ALIŞKANLIĞI

Kendi kendine yiyebiliyor	:
Arasına yardıma ihtiyacı oluyor	:
Yardımsız yiyemiyor	:

EMZİK ALIŞKANLIĞI

Tamamen bıraktı	:
Uyurken emer	:
Devamlı emer	:

2.4. Bilgilerin Değerlendirilmesi

Tanıma teknikleri sonucu toplanan bilgilerin çocukların özelliklerini en iyi şekilde tanıyıp kişilik problemlerine çözümler bulmasıdır.

- Söz konusu bilgilerin kullanılması bir takım işlemleri gerektirir. Bu çalışmalar, şunlardır.
 - Bilgileri kullanacak öğretmenin yeterliliğine,
 - Sorunların yapısal özelliklerine,
 - Bilgilerin niteliğine,
 - Eğitim ortamının olanaklarına,
 - Uygulanacak yöntemlere göre değişir.

Bu konuda kesin kurallar vermek, çalışmalarını sınırlandırmak olanaksızdır. Yine de bazı önerilerde bulunmak yararlı olur. Bu öneriler şunlardır:

- Toplanan bilgilerin hangi nedenlerin sonucu olduklarını araştırınız, bu konuda güvenilir bir kanıya varınız.
- Bilgileri kullanılacakları alanlara göre gruplandırınız. Buna göre olası kullanılma alanları şunlar olacaktır:
 - Bireysel problemlerin çözümü,
 - Grup içi ve gruplar arası ilişkilerin düzeltilmesi, sağlıklı kılınması.
 - Düzenlenen aktivitelerin geliştirilmesi, değerlendirilmesi,
 - Etkin yöntemlerin ve araçların seçilmesi, geliştirilmesi,

Son aşama olan değerlendirme tutulan kayıtlar titizlikle gözden geçirilerek diğer tanıma teknikleriyle de elde edilen bilgiler bir araya getirilir ve değerlendirme yapılır. Böylece davranışlar anlamlandırılarak yorumlamaya geçilir. Yorumlama sırasında, çocukla ilgili tüm bilgiler ve çocuğun içinde bulunduğu koşullar göz önünde bulundurulmalıdır. Yorumlama, çocukları birbiriyle kıyaslayarak değil, her çocuğun kendine özgü özelliklerine göre yapılmalıdır.

- Çocukları tanıma tekniklerini kullanırken değerlendirmenin sağlıklı ve güvenilir olabilmesi açısından bazı noktaların göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
 - Çocukların tanımada, bir tekniği kullanmak yeterli değildir, bu nedenle birkaç uygun teknik birlikte değerlendirilmelidir.
 - Çocukları tanıma ve değerlendirme öğretmenin sorumluluğundadır.
 - Henüz okula başlamamış çocukları tam ve eksiksiz tanımak mümkün olmadığından değerlendirme çocuğa özel ve ortama uygun çıkar yapılmalıdır.
 - Çocukları tanıma tekniklerini kullanırken, eğitim programından kopuk olarak değil, bir bütün olarak değerlendirme yapılmalıdır.
 - Çocukları tanımada aileleri ve yaşadıkları çevre koşulları etkili olduğundan, onları çevreleriyle birlikte değerlendirmeye dikkat edilmelidir.
 - Çocukları tanıma tekniklerini kullanırken her çocuğun ihtiyacına göre farklı teknikleri kullanılabilir ve tekniğe uygun değerlendirme yapılmalıdır.
 - Çocukları tanımada, istenilen yararın sağlanabilmesi için tanıma teknikleri düzenli ve sürekli olarak değerlendirilmelidir.
 - Değerlendirme yaparken objektif olmaya dikkat edilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Çocuklara giriş bilgi formu düzenleyiniz.	➤ Dikkatli olunuz.
➤ Formlara uygun çocukların sağlıklarına dikkat ediniz.	➤ Gözlem yeteneğine sahip olunuz. ➤ Sorumluluk sahibi olunuz.
➤ Çocukların özel ve kişisel özelliklerini tespit ediniz.	➤ Pratik olunuz. Olumlu iletişim içinde olunuz.
➤ Çocukların yaş ve cinsiyet farklılıklarını tespit ediniz.	➤ Demokratik olunuz.
➤ Bu özellikleri ve farklılıkları dikkate alarak uygulanacak programları tasarlayınız.	➤ Enerjik olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

Aşağıdaki sorularda yer alan doğru seçenekleri işaretleyiniz. Cevaplarınız için faaliyet sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

- Aşağıdakilerden hangisi çocukları tanımamız gereken yönlerden değildir?
A) Sağlık durumları
B) Gelişim durumları
C) Çevresel etmenler
D) Yetenekleri, ilgi ve ihtiyaçları
- Aşağıdakilerden hangisi gözlem aşamalarının tümünü kapsar?
A) Gözlem ve kaydetme
B) Görüşme ve planlama
C) Bilgi formları düzenleme ve kaydetme
D) Planlama, gözlem ve kaydetme
- Aşağıdakilerden hangisi görüşme tekniğinin yararlarındandır?
A) Oldukça uzun zaman alır
B) Sonucu yorumlamak güçtür
C) Objektif değildir
D) Araç-gereç kullandırma gerektirmez
- Aşağıdakilerden hangisi bilgi formunun amaçlarından biridir?
A) Çocuğun problemlerini çözmek
B) Çocuk hakkında ilk ve temel bilgileri sağlamak
C) Çocuk animatörü hakkında bilgi verir
D) Hepsi
- Aşağıdakilerden hangisi dosyaya bilgilerin kaydedilmesinde dikkat edilecek noktalardandır?
A) Bilgilerin saptandığı tarih
B) Bilgileri doğrulayacak kanıtlar
C) Bilgilerin belirlendiği koşullar ve düzeyi
D) Hepsi
- Aşağıdakilerden hangisi bilgilerin değerlendirilmesinde dikkat edilecek özelliklerden değildir?
A) Değerlendirme yaparken öğretmenin kendi görüş ve düşüncelerini katması
B) Objektif olması
C) Birden fazla tekniğin aynı anda değerlendirilmesi
D) Sürekli ve düzenli olarak değerlendirme yapılması

Değerlendirme

Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız konularla ilgili öğrenme faaliyetinizi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi sağlığın korunması için doğum sonrasında yapılan gerekenlerden birisidir?
A) Rh uyumsuzluğu
B) Annenin sağlıklı beslenmesi
C) Kalıtsal hastalıklar
D) Akraba evliliği
2. Aşağıdakilerden hangisi sağlığı bozan bedensel etmenlerden biri değildir?
A) Kültürel ve ekonomik etmenler
B) Metabolik etmenler
C) Genetik etmenler
D) Hormonal etmenler
3. Çocukları tanımada kullanılan bilgilerin kullanılması için aşağıdakilerden hangisi gerekli değildir?
A) Bilgilerin niteliği
B) Eğitim ortamlarının olanakları
C) Uygulanacak yöntemler
D) Öğrencinin yeterliliği
4. Vitaminleri aminoasitler, yağ asitleri, madensel maddeler, proteinler, karbonhidratlar gibi vücut tarafından yapılamayan, dışarıdan alınması gereken maddelerin eksiklikleri aşağıdakilerden hangi gruba girmektedir?
A) Biyolojik etmenler
B) Kimyasal etmenler
C) Temel madde eksiklikleri
D) Psikolojik etmenler
5. “İç ya da dış etkenler sebebiyle vücudun fizyolojik veya ruhsal yapısının ve fonksiyonlarının bozulması durumudur” ifadesi aşağıdakilerden hangisini tanımlamaktadır?
A) Sağlık
B) Hastalık
C) Sakatlık
D) Özur

Aşağıdaki boşluklara uygun olan kelime/ kelimeleri yazınız.

6. WHO'ya göre; “sadece bedensel bir hastalık yada sakatlığın olmayışı değil; beden , ruhen, ve sosyal yönlerden tam bir iyilik halinde bulunulmasına denir.
7. , duygu veya hareket organlarından en az birinin kaybı ya da görev yapmaması demektir.
8. Çocukları gelişim durumlarına göre tanıırken; beden ve hareket, ve ve zeka ve dil yönünden incelememiz gerekir.
9. Gözlemin aşamasında gözlem için gerekli hazırlıklar yapılır.
10. Çocukları tanımada kullanılan bilgilerin sistemli olarak kayda geçtiği ve saklandığı dosyaya Dosya ya da Toplu Dosya denmektedir.

Aşağıdaki sorularda doğru olanların başına “D” harfi, yanlış olanların başına “Y” harfi yazınız.

11. (.....) Akraba evliliğinin araştırılması, gebelikten önce yapılması gerekenlerden biridir.
12. (.....) Sağlığımızı bozan hormonal etmenler, çevre faktörleri içinde ele alınabilir.
13. (.....) Sağlığın korunması için banyo ve tuvalet temizliği her ay düzenli olarak yapılmalıdır.
14. (.....) Çocuğu tanımada önemli olan, onun kişilik özelliklerini tanımaktır.
15. (.....) Çocukları tanımak için toplanan bilgilerin kaydedilmesinde; bilgilerin saptandığı tarih, belirlendiği koşullar, bilgileri doğrulayacak kayıtlar, bilgilerin düzeyi belirtilmelidir.

Değerlendirme

Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularda, ilgili öğrenme faaliyetinizi tekrarlayınız.

Performans Testi

Aşağıdaki değerlendirme kriterini dikkatlice okuyunuz. Cevaplarınızı ilgili kutucuğa çarpı işareti koyarak belirtiniz.

Sıra	Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1	Sağlığın ve özellikle çocuk sağlığının önemini kavradınız mı?	()	()
2	Sağlığı bozan çevresel ve bedensel etmenlerin nelerden oluştuğunu tespit ettiniz mi?	()	()
3	Aktivite yapılacak ortamda alınması gereken sağlık önlemlerinin neler olduğunu tespit ettiniz mi?	()	()
4	Faaliyetlerde kullanılacak araç-gereçlerin çocuk sağlığına uygun olup olmadığını tespit ettiniz mi?	()	()
5	Çocukları tanımaya yönelik bilgi formları düzenlediniz mi?	()	()
6	Gözlem yapmanın yararlı ve sakıncalı yönlerinin neler olduğunu tespit ettiniz mi?	()	()
7	Gözlem yapılırken dikkat edilecek noktaların neler olduğunu öğrendiniz mi?	()	()
8	Görüşmenin yararlı ve sakıncalı yönlerini tespit ettiniz mi?	()	()
9	Gözlem kayıt formu ve görüşme formunu uygulamalı olarak doldurdunuz mu?	()	()
10	Bilgilerin değerlendirilmesinde objektif olmanın önemini kavradınız mı?	()	()

Değerlendirme

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız modülü tekrar ediniz.

Bütün cevaplarınız evet ise modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 İN CEVAP ANAHTARI

SORULAR	CEVAPLAR
1	D
2	B
3	C
4	C
5	A
6	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 NİN CEVAP ANAHTARI

SORULAR	CEVAPLAR
1	C
2	D
3	D
4	B
5	D
6	A

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

SORULAR	CEVAPLAR
1	B
2	A
3	D
4	C
5	B
6	Sağlık
7	Sakathlık
8	Sosyalve Duygusal
9	Planlama
10	Kişisel Dosya
11	D
12	Y
13	Y
14	D
15	D

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- Çocuk sağlığıyla ilgili sağlık kuruluşları
- Çocuk sağlığıyla ilgili kitap, dergi vb. yazılı yayınlar
- Anaokulları ve Kreşler
- Çocuk gelişimi ve okul öncesi öğretmenleri
- Turizm sektöründe çalışan çocuk animatörleri

KAYNAKÇA

- BEHİRE, Nazik, **Çocuk Ruh Sağlığı**, I-II, YA-PA Yayınları, İstanbul, 2003.
- ŞAVLI, Serpil, **Sağlık Bilgisi**, A Yayınları, Ankara, 2004.
- HATEMİ, Hüsrev, **Sağlık Bilgisi**, Bayrak Yayınları, İstanbul, 2005.
- AKYILDIZ, Naciye, **Sağlık Bilgisi**, YA-PA Yayınları, İstanbul, 2000.
- ERCAN, Ahmet Rahmi, **Eğitim İçin Öğrenci İnceleme Metodları**, Güven Yayınları, Ankara, 1990.
- ARAL, Neriman, Adalet KANDIR, Münevver Can YAŞAR, **Okul Öncesi Eğitim**, YA-PA Yayınları, İstanbul, 2001.